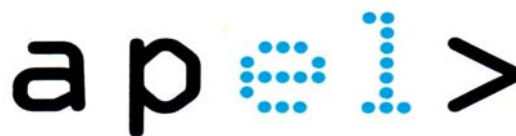

Association of Electronic Press,
Republic of Moldova MD-2012
Sciusev str., No. 73-of.1 Chisinau city
t./f:(+37322) 211 254
e-mail: apel_md@yahoo.com

**Monitorizarea știrilor și a emisiunilor cu tematica:
eradicarea sărăciei, lupta anticorupție, copilul în dificultate
(Radio Moldova și TV Moldova 1, radio Antena C și EuroTV Chișinău)**

Proiectul Asociației Presei Electronice „APEL”

***„Monitorizarea activității Companiei Teleradio Moldova
în procesul ei de transformare în Instituție Publică”,***

**cu sprijinul
Fundației Soros-Moldova**

**Raport
7 martie – 31 martie 2005**

(Chișinău, Republica Moldova)

SUMAR:

Cadrul metodologic 3

Glosarul termenilor 3

Capitolul I. RADIO MOLDOVA, RADIO Antena C

Observații preliminare

A. Știri 5

- registrul geografic și agenda tematică
- actori mediatizați
- mediatizarea partidelor politice
- modul de reflectare a evenimentelor

**B. Studiu de caz:
Știri și subiecte/emisiuni cu tematica supusă monitorizării** 18

Capitolul II. TV MOLDOVA 1, Euro TV Chișinău

Observații preliminare

A. Știri 20

- registrul geografic și agenda tematică
- actori mediatizați
- mediatizarea partidelor politice
- modul de reflectare a evenimentelor

**B. Studiu de caz:
Știri și subiecte/emisiuni cu tematica supusă monitorizării** 31

Cadrul metodologic

Perioada – 7 martie – 31 martie anul 2005.

Obiectul monitorizării: știri interne; știri, subiecte/emisiuni cu tematica: eradicarea sărăciei, copilul în dificultate, lupta anticorupție

Scop: urmărirea procesului de transformare a Companiei “Teleradio-Moldova” în instituție publică națională a audiovizualului, prin prisma conținutului serviciului de programe, în special, a știrilor interne și a prezenței tematicii vizînd eradicarea sărăciei, lupta cu corupția și copilul în dificultate. Analiză comparativă: Radio Moldova - Radio Antena C, TV Moldova 1 – Euro TV Chișinău.

Autorul monitorizării: centrul SIMON al Asociației Presei Electronice APEL

GLOSARUL TERMENILOR

Știri - știri în cadrul buletinelor de știri sau în cadrul programelor de actualități care se referă la realitățile din interiorul țării;

Frecvența mediatizării – numărul de apariții/menționări al obiectului mediatizat indiferent de formă (vorbire directă ori indirectă).

Durata mediatizării – timpul aparițiilor/menționărilor obiectului mediatizat.

Natura știrii:

conflictuală – reflectarea evenimentelor, faptelor în care sînt implicate părți aflate în conflict sau reflectarea evenimentelor asupra cărora există opinii contradictorii, controversate;

neconflictuală – reflectarea evenimentelor, faptelor cotidiene în care nu sînt implicate părți aflate în conflict sau asupra cărora nu există opinii contradictorii.

Geografia știrilor – locul geografic la care se face referință.

Surse – numărul de surse independente una de alta în prezentarea evenimentului, faptului, fenomenului.

Actori:

instituționalizați – instituții de stat; administrație publică centrală și locală și subdiviziunile lor; partide, formațiuni politice; instituții sociale neangajate (Biserică, Sindicate, Societate Civilă etc);

personalizați – lideri de stat, lideri politici, lideri neangajați politic, persoane publice afiliate sau neafiliate puterii.

sociali – alții decît cei instituționalizați ori personalizați

Poziția ziaristului

imparțială – lipsa atitudinii față de eveniment, fapt despre care comunică.

parțială – prezența atitudinii față de eveniment, fapt despre care comunică.

Caracterul subiectului/emisiunii tematice

informativ – care prezintă o simplă constatare a stării de lucruri

analitic – care conține o analiza a stării de lucruri

Mod de abordare a temei în subiecte/emisiuni tematice

descriptiv (d) – simplă descriere a situației existente

laudativ (l) – atitudine pozitivă nejustificată față de protagoniști

constructiv © – prezentarea obiectivă a situației cu propuneri de soluții argumentate

critic (cr) – prezentarea critică nejustificată a situației sau critică nejustificată a protagoniștilor

Notă: pot fi atestate combinații (dl, ccr etc).

RADIO MOLDOVA și ANTENA C

(analize cantitative)

A. Programele de știri

AGENDA TEMATICĂ ȘI REGISTRUL GEOGRAFIC

Programele de știri de la Radio Moldova și Antena C în perioada de referință au tratat un număr comparabil de teme: respectiv 63 și 60. Frecvența lor de abordare, însă, a fost diferită. Astfel Radio Moldova le-a reflectat de 1496 de ori, iar Antena C – de 1602 ori. Prin urmare, am putea constata că buletinele informative de la Antena C s-au distins printr-o diversitate tematică relativ mai pronunțată decât cele de la Radio Moldova.

Analiza comparată a programelor de știri totodată pune în evidență un șir de similitudini ale acestor servicii de radio. Astfel, diapazonul lor tematic general este comun în proporție de aproximativ 80-85 la sută. Constatăm de asemenea că atât un post, cât și celălalt au denotat anumite preferințe tematice comune. Acestea pot fi regăsite în topul celor 10 teme de maximă valorificare (el este similar în proporție de 70 la sută la ambele posturi de radio), precum și în modul în care aceste 10 teme au fost dozate în programele de știri - la Radio Moldova lor le-au revin 67,2% ca frecvență și 68,94% ca durată din spațiul și timpul buletinelor informative, iar la Antena C – respectiv 62,74 și 64.43 %.

Faptele consemnate, totuși, nu ne permit să vorbim că Radio Moldova și Antena C se caracterizează prin simetrie tematică sau despre politicile lor editoriale comune la acest capitol. Datele inserate în tabelele 1,1.1, 2 și 2.1. relevă un set de deosebiri. Ele se referă la modul de elaborare a agendelor tematice, la ierarhizarea problemelor de importanță vitală pentru cetățeanul de rînd.

Pe de altă parte, e de menționat faptul, că ambele posturi de radio, deși în măsură diferită, au fost tentate să focalizeze în mod special atenția publicului asupra unor anumite domenii ale vieții sociale. Atare practici riscă să degereze în prezentarea neechilibrată și asimetrică a realității și, prin urmare, să conducă la distorsionarea ei.

Tabelul 1 Teme știri Radio Moldova (frecvență)

Tema	Frecventa	%
Alegeri	255	17,05
Colaborări social-economice externe	141	9,43
Transnistria	133	8,89
Educație	89	5,95
Justiție	89	5,95
Cultură	80	5,35
Acțiuni diplomatice	74	4,95
Integrare UE	54	3,61
Activități parlamentare	52	3,48
Agricultură	38	2,54
Ecologie	36	2,41
Mass-media	29	1,94
Fiscal (impozite)	27	1,80
Ajutoare de peste hotare	26	1,74
Ceremonii, aniversări	23	1,54
Servicii sociale (termoficare, apă, gaz, canalizare etc.)	23	1,54
Sănătate	22	1,47

Energetică	21	1,40
Accidente, incendii, infracțiuni	20	1,34
Copii	19	1,27
Corupție	17	1,14
Ațiuni protocolare	16	1,07
Protecție socială	15	1,00
Ațiuni edilitare (lucrări de utilitate publică)	14	0,94
Administrație publică centrală (Guvern, ministere, departamente)	13	0,87
Armată	12	0,80
Economie	12	0,80
Persoane în etate	11	0,74
Business (mic și mijlociu)	10	0,67
Statistică	10	0,67
Știință	8	0,53
Transport, drumuri	8	0,53
Industrie	7	0,47
Religie	7	0,47
CSI	6	0,40
Drepturile omului	6	0,40
Prețuri	6	0,40
Turism	6	0,40
Buget	5	0,33
Finanțe, bănci	5	0,33
Trafic de ființe umane	5	0,33
Administrație publică locală:	4	0,27
Datorii externe	4	0,27
Investiții	4	0,27
Opoziția parlamentară PD	4	0,27
Opoziția parlamentară MD	3	0,20
Relații interetnice	3	0,20
Salarii	3	0,20
Sindicate	3	0,20
Demografie	2	0,13
Sărăcia	2	0,13
Telecomunicații	2	0,13
Tineret	2	0,13
Activități vamale	1	0,07
Calitatea produselor	1	0,07
Comunități locale	1	0,07
Construcții	1	0,07
UTA Gagauz Yeri	1	0,07
Ordine publică	1	0,07
Privatizare	1	0,07
Societatea civilă	1	0,07
Șomaj	1	0,07
Sport	1	0,07

Tabelul 1.1. Teme știri Radio Moldova (durată, sec.)

Tema	Durăta	%
Alegeri	28448	19,36
Transnistria	13755	9,36
Colaborări social-economice externe	13210	8,99
Justiție	9430	6,42
Cultură	8885	6,05

Educație	8275	5,63
Integrare UE	5160	3,51
Acțiuni diplomatice	5035	3,43
Ecologie	4605	3,13
Activități parlamentare	4500	3,06
Mass-media	4030	2,74
Agricultură	3115	2,12
Ceremonii, aniversări	2870	1,95
Fiscal (impozite)	2325	1,58
Energetică	2240	1,52
Servicii sociale (termoficare, apă, gaz, canalizare etc.)	2125	1,45
Sănătate	2095	1,43
Ajutoare de peste hotare	1970	1,34
Protecție socială	1750	1,19
Accidente, incendii, infracțiuni	1505	1,02
Corupție	1500	1,02
Copii	1395	0,95
Administrație publică centrală (Guvern, ministere, departamente)	1140	0,78
Economie	1135	0,77
Acțiuni edilitare (lucrări de utilitate publică)	1025	0,70
Business (mic și mijlociu)	985	0,67
Acțiuni protocolare	965	0,66
Armată	915	0,62
Persoane în etate	840	0,57
Opoziția parlamentară PD	820	0,56
Statistică	815	0,55
Transport, drumuri	745	0,51
Drepturile omului	685	0,47
Știință	630	0,43
Industrie	560	0,38
Religie	530	0,36
Finanțe, bănci	485	0,33
Relații interetnice	465	0,32
Prețuri	450	0,31
Administrație publică locală:	435	0,30
Sindicate	420	0,29
Opoziția parlamentară MD	400	0,27
Datorii externe	395	0,27
CSI	385	0,26
Turism	375	0,26
Buget	365	0,25
Salarii	240	0,16
Investiții	235	0,16
Tineret	230	0,16
Șomaj	220	0,15
Trafic de ființe umane	210	0,14
Demografie	205	0,14
Telecomunicații	200	0,14
UTA Gagauz Yeri	190	0,13
Ordine publică	185	0,13
Calitatea produselor	165	0,11
Privatizare	130	0,09
Sărăcia	125	0,09
Construcții	125	0,09
Comunități locale	105	0,07

Sport	75	0,05
Societatea civilă	70	0,05
Activități vamale	60	0,04

Tabelul 2. Teme știri Antena C (frecvență)

Tema	Frecvență	%
Alegeri	206	12,86
Transnistria	159	9,93
Justiție	141	8,80
Acțiuni diplomatice	93	5,81
Cultură	88	5,49
Administrație publică locală:	76	4,74
Prețuri	73	4,56
Ecologie	62	3,87
Educație	59	3,68
Colaborări social-economice externe	48	3,00
Activități parlamentare	44	2,75
Mass-media	40	2,50
Servicii sociale (termoficare, apă, gaz, canalizare etc.)	40	2,50
Accidente, incendii, infracțiuni	39	2,43
Administrație publică centrală (Guvern, ministere, departamente)	38	2,37
Sănătate	38	2,37
Protecție socială	37	2,31
Energetică	28	1,75
Agricultură	26	1,62
Investiții	22	1,37
Copii	20	1,25
Integrare UE	19	1,19
Sindicate	18	1,12
UTAG Gagauz Yeri	15	0,94
Președinție	15	0,94
Societatea civilă	15	0,94
Transport, drumuri	15	0,94
Comerț	10	0,62
Protecția consumatorului	10	0,62
Agenda zilei	9	0,56
Corupție	9	0,56
Armată	7	0,44
CSI	7	0,44
Telecomunicații	7	0,44
Ajutoare de peste hotare	6	0,37
Fiscal (impozite)	6	0,37
Religie	6	0,37
Turism	6	0,37
Finanțe, bănci	5	0,31
Opoziția extraparlamentară	4	0,25
Patronat	4	0,25
Acțiuni protocolare	3	0,19
Invenții	3	0,19
Persoane în etate	3	0,19
Tineret	3	0,19
Inflație	2	0,12
Ordine publică	2	0,12
Proteste sociale	2	0,12

Statistică	2	0,12
Știință	2	0,12
Acțiuni edilitare (lucrări de utilitate publică)	1	0,06
Activități vamale	1	0,06
Buget	1	0,06
Construcții	1	0,06
Demografie	1	0,06
Economie	1	0,06
Relații interetnice	1	0,06
Servicii poștale	1	0,06
Șomaj	1	0,06
Trafic de ființe umane	1	0,06

Tabelul 2.1. Teme știri Antena C (durată, sec.)

Tema	Durăță	%
Alegeri	16135	15,02
Justiție	10525	9,80
Transnistria	8985	8,36
Administrație publică locală:	6760	6,29
Acțiuni diplomatice	5345	4,97
Cultură	4810	4,48
Activități parlamentare	4515	4,20
Prețuri	4390	4,09
Ecologie	4090	3,81
Educație	3665	3,41
Colaborări social-economice externe	3240	3,02
Mass-media	2905	2,70
Servicii sociale (termoficare, apă, gaz, canalizare etc.)	2420	2,25
Accidente, incendii, infracțiuni	2270	2,11
Administrație publică centrală (Guvern, ministere, departamente)	2145	2,00
Protecție socială	2130	1,98
Copii	2010	1,87
Sănătate	1870	1,74
Sindicate	1820	1,69
Energetică	1720	1,60
Agricultură	1435	1,34
Integrare UE	1070	1,00
Transport, drumuri	1070	1,00
Președinție	1035	0,96
Agenda zilei	1035	0,96
Investiții	960	0,89
Societatea civilă	950	0,88
Comerț	835	0,78
Protecția consumatorului	750	0,70
UTA Gagauz Yery	695	0,65
Telecomunicații	650	0,60
Corupție	605	0,56
CSI	450	0,42
Opoziția extraparlamentară	370	0,34
Tineret	330	0,31
Patronat	320	0,30
Armată	310	0,29
Finanțe, bănci	295	0,27
Fiscal (impozite)	285	0,27

Turism	280	0,26
Ajutoare de peste hotare	275	0,26
Acțiuni protocolare	265	0,25
Religie	200	0,19
Invenții	180	0,17
Persoane în etate	150	0,14
Statistică	125	0,12
Știință	95	0,09
Proteste sociale	90	0,08
Inflație	85	0,08
Construcții	60	0,06
Șomaj	55	0,05
Activități vamale	50	0,05
Buget	50	0,05
Trafic de ființe umane	50	0,05
Acțiuni edilitare (lucrări de utilitate publică)	45	0,04
Relații interetnice	45	0,04
Servicii poștale	45	0,04
Ordine publică	40	0,04
Economie	35	0,03
Demografie	30	0,03

Programele informative, examinate din perspectiva registrului geografic al evenimentelor reflectate, denotă prezențele a 31 de localități la Radio Moldova și a 9 la Antena C. Ambele posturi de radio în cea mai mare măsură au mediatizat evenimentele produse în capitală – în proporție de 60,71% ca frecvență și 48,49 % ca durată la Radio Moldova și în proporție de 93,54% ca frecvență și 94,65% ca durată la Antena C. Evenimentele din celelalte localități au avut prezențe irelevante atât ca frecvență, cât și ca durată (a se vedea tabelele 3 și 4). Dacă în cazul Antenei C faptul dat poate fi explicat prin statutul postului – radio municipal, atunci în cazul Radio Moldova putem vorbi despre un registru geografic restrâns și despre o reflectare neechilibrată a vieții cotidiene din spațiul geografic al Republicii Moldova. Totodată remarcăm atenția radioului municipal față de raioanele din stanga Nistrului și UTA Gagauz Yeri.

Tabelul 3. Geografie stiri Radio Moldova (frecvența)

Localitatea	Frecvență	%
Chișinău	221	60,71
Cahul	17	4,67
Dubăsari	17	4,67
Tiraspol	17	4,67
Drochia	10	2,75
Călărași	8	2,20
Strășeni	8	2,20
Sîngerei	7	1,92
Briceni	6	1,65
Dondușeni	6	1,65
Comrat	8	2,20
Bender	4	1,10
Edineț	4	1,10
Bălți	3	0,82
Ocnîța	3	0,82
Rîșcani	3	0,82
Anenii Noi	2	0,55

Cantemir	2	0,55
Cimișlia	2	0,55
Criuleni	2	0,55
Florești	2	0,55
Glodeni	2	0,55
Hîncești	2	0,55
Ștefan-Vodă	2	0,55
Ungeni	2	0,55
Ceadr- Lunga	1	0,27
Fălești	1	0,27
Leova	1	0,27
Vulcănești	1	0,27

Tabelul 3.1 Geografie stiri Radio Moldova (durată, sec.)

Localitatea	Durată	%
Chișinău	20535	48,49
Dubăsari	3395	8,02
Tiraspol	2685	6,34
Cahul	1970	4,65
Drochia	1720	4,06
Dondușeni	1315	3,11
Strășeni	1150	2,72
Sîngerei	1055	2,49
Briceni	860	2,03
Comrat	750	1,77
Edineț	705	1,66
Bender	695	1,64
Ocnita	650	1,53
Călărași	545	1,29
Rîșcani	545	1,29
Hîncești	485	1,15
Ștefan-Vodă	450	1,06
Cimișlia	350	0,83
Glodeni	340	0,80
Fălești	320	0,76
Florești	295	0,70
Cantemir	275	0,65
Ungeni	270	0,64
Criuleni	215	0,51
Leova	190	0,45
Bălți	180	0,43
Vulcănești	180	0,43
Anenii Noi	145	0,34
Ceadr- Lunga	80	0,19

Tabelul 4. Geografie stiri Antena C (frecvență)

Localitate	Frecvență	%
Chișinău	1303	93,54
Tiraspol	46	3,30
Bender	20	1,44
Dubăsari	11	0,79
Comrat	8	0,57
Bălți	2	0,14
Criuleni	1	0,07

Orhei	1	0,07
Rezina	1	0,07

Tabelul 4.1 Geografie știri Antena C (durată, sec.)

Localitate	Durată	%
Chișinău	90455	94,65
Tiraspol	2835	2,97
Dubăsari	850	0,89
Bender	805	0,84
Comrat	380	0,40
Bălți	85	0,09
Criuleni	60	0,06
Orhei	50	0,05
Rezina	45	0,05

ACTORII MEDIATIZAȚI

În perioada de referință Radio Moldova a mediatizat 18 actori politici personalizați, iar Antena C – 19. Primul pe lista celor mai mediatizate personalități politice la ambele servicii de radio a fost V. Voronin. La Radio Moldova el a beneficiat de 130 de apariții sau 36,21 % în calitate de președinte și de 22 de prezențe sau 6,13 % în calitate de lider PCRM din totalul de apariții ale actorilor personalizați și respectiv de 78 de prezențe sau 27,18 % în calitate de președinte și de 6 apariții sau 2,09 % în calitate de lider PCRM la Antena C. V. Voronin a întrunit astfel 152 de apariții sau 42,34 % la Radio Moldova și 84 de prezențe sau 29,07 % la Antena C. În topul celor mai mediatizate personalități la Radio Moldova au mai fost V.Tarlev cu 104 prezențe (28,97%), Andrei Stratan cu 17 (4,74%), Gh. Papuc – cu 15 apariții (4,18%), S. Urechean – cu 12 (3,34 %) și Z.Grecanii cu 10 apariții (2,79%), ceilalți actori dispunând mai puțin de 10 apariții fiecare.

La Antena C pe locul al doilea în topul celor mai mediatizați actori personalizați a fost S. Urechean care a acumulat 32 de apariții (11,15%) în calitate de Primar General și de 28 (9,76%) în cea de lider al BMD (în total 60 de prezențe sau 20,91%), urmat de Andrei Stratan (33 de apariții sau 11,5 %), V.Tarlev (26 de apariții sau 9,06 %), I.Roșca (18 apariții sau 6,27%), M.Lupu (13 prezențe sau 4,53%) și D.Diacov (10 apariții sau 3,48%), ceilalți beneficiind de o prezență mai mică de 10 ori.

Analiza comparată a datelor din tabelele 5,5.1 și 6, 6.1 ne demonstrează:

- a) atât Radio Moldova, cât și Antena C au favorizat, în bună parte, aceiași actori personalizați;
- b) posturile de referință au ierarhizat în mod diferit mediatizarea actorilor personalizați;
- c) Antena C a aplicat în mediatizarea actorilor personalizați un diapason politic mai nuanțat.

Tabelul 5. Top actori personalizați în știri Radio Moldova (frecvență)

Actori	Frecvență	%
Vladimir Voronin - Președinte	130	36,21
Vasile Tarlev - Prim-Ministru	104	28,97
Vladimir Voronin, PCRM	22	6,13
Andrei Stratan - Ministrul Afacerilor Externe	17	4,74
Gheorghe Papuc - Ministrul Afacerilor Interne	15	4,18
Serafim Urechean,- BMD	12	3,34
Zinaida Grecianii - Ministrul Finanțelor	10	2,79
Iacob Timciuc - Ministrul Energeticii	9	2,51

Iurie Roșca, PPCD	9	2,51
Marian Lupu – speaker al Parlamentului	8	2,23

Tabelul 5.1. Top actori personalizați în știri Radio Moldova (durată, sec.)

Actori	Durăță	%
Vladimir Voronin - Președinte	10895	35,80
Vasile Tarlev - Prim-Ministru	8300	27,27
Vladimir Voronin, PCRM	2830	9,30
Andrei Stratan - Ministrul Afacerilor Externe	1470	4,83
Gheorghe Papuc – Ministrul Afacerilor Interne	1085	3,56
Serafim Urechean, BMD	835	2,74
Zinaida Grecianii - Ministrul Finanțelor	765	2,51
Iacob Timciuc - Ministrul Energeticii	725	2,38
Dumitru Diacov, PDM	685	2,25
Marian Lupu-speaker al Parlamentului	680	2,23

Tabelul 6. Top actori personalizați în știri Antena C (frecvență)

Actori	Frecvență	%
Vladimir Voronin - Președinte	78	27,18
Andrei Stratan - Ministrul Afacerilor Externe	33	11,50
Serafim Urechean - Primar	32	11,15
Serafim Urechean, BMD	28	9,76
Vasile Tarlev - Prim-Ministru	26	9,06
Iurie Roșca, PPCD	18	6,27
Marian Lupu – speaker al Parlamentului	13	4,53
Dumitru Diacov, PDM	10	3,48
Vasile Șova - Ministrul Reintegrării	9	3,14
Victor Stepaniuc, PCRM	7	2,44

Tabelul 6.1. Top actorii personalizați în știri Antena C (durată, sec.)

Actori	Durăță	%
Vladimir Voronin - Președinte	2995	22,58
Serafim Urechean – Primar General	2380	17,94
Andrei Stratan - Ministrul Afacerilor Externe	1625	12,25
Vasile Tarlev - Prim-Ministru	1423	10,73
Serafim Urechean,- BMD	1205	9,08
Iurie Roșca, PPCD	610	4,60
Constantin Mihailescu - Ministrul Ecologiei și Resurselor Naturale	470	3,54
Victor Stepaniuc, PCRM	365	2,75
Valerian Revenco - Ministrul Muncii și Protecției Sociale	330	2,49
Marian Lupu – speaker al Parlamentului	300	2,26

Actorii instituționalizați au avut prezențe diferite la posturile de referință. Radio Moldova a acordat prioritate (topul 10) Comisiei Electorale Centrale, Parlamentului, MAE, Guvernului, Ministerului Educației, APL Chișinău, Ministerului Sănătății, MAI, Ministerului Ecologiei și Resurselor Naturale, Departamentului Statistică și Sociologie. Prezențele lor au însumat peste 80 la sută ca frecvență și durată din numărul total de apariții ale actorilor instituționalizați, partea covârșitoare (76,3% ca frecvență și 76,17% ca durată) revenindu-i instituțiilor publice centrale (a se vedea tabelele 7 și 7.1).

Antena C a adoptat următoarea scară ierarhică (topul 10): APL Chișinău, Ministerul Justiției, Autorități transnistrene, Guvern, MAI, CEC, Ministerul Sănătății, Ministerul Educației,

Parlament. Aceste instituții au constituit obiectul de referință în circa 85 la sută de cazuri ca frecvență și durată în contextul general al actorilor instituționalizați, inclusiv APL Chișinău i-a revenit 24,97 % ca frecvență și 28,26 %, iar cota restantă (circa 60 la sută) – instituțiilor publice centrale (a se vedea tabelele 8 și 8.1).

Tabelul 7. Top actori instituționalizați în știri Radio Moldova (frecvență)

Actori	Frecvența	%
CEC	65	16,75
Parlament	59	15,21
Ministerul Afacerilor Externe	53	13,66
Guvern	38	9,79
Ministerul Educației	28	7,22
APL Chișinău	17	4,38
Ministerul Sănătății	16	4,12
Ministerul Afacerilor Interne	15	3,87
Ministerul Ecologiei și Resurselor Naturale	11	2,84
Departamentul Statistică și Sociologie	11	2,84

Tabelul 7.1. Top actorii instituționalizați în știri Radio Moldova (durată, sec.)

Actori	Durată	%
CEC	5803	18,12
Parlament	5410	16,89
Ministerul Afacerilor Externe	4230	13,21
Guvern	2540	7,93
Ministerul Educației	2210	6,90
APL Chișinău	1265	3,95
Ministerul Sănătății	1210	3,78
Ministerul Ecologiei și Resurselor Naturale	1040	3,25
Ministerul Economiei	1020	3,19
Ministerul Afacerilor Interne	930	2,90

Tabelul 8. Top actorii instituționalizați în știri Antena C (frecvență)

Actori	Frecvență	%
APL Chișinău	183	24,97
Ministerul Justiției	115	15,69
Autotități transnistrene	72	9,82
Guvern	64	8,73
Ministerul Afacerilor Interne	58	7,91
CEC	36	4,91
Ministerul Sănătății	35	4,77
Ministerul Educației	28	3,82
Parlament	26	3,55
Ministerul Reintegrării	20	2,73

Tabelul 8.1. Top actorii instituționalizați în știri Antena C (durată, sec.)

Actori	Durată	%
APL Chișinău	12090	28,26
Ministerul Justiției	7615	17,80
Autotități transnistrene	3929	9,19
Ministerul Afacerilor Interne	3460	8,09
Guvern	3272	7,65
CEC	1935	4,52

Ministerul Sănătății	1910	4,47
Ministerul Educației	1415	3,31
Ministerul Transporturilor și Comunicațiilor	1400	3,27
Ministerul Reintegrării	1040	2,43

Partidele politice au avut 52 de apariții pe durata de 6905 secunde la Radio Moldova și 306 de prezențe (8440 sec.) – la Antena C. BMD a fost formațiunea politică care s-a aflat cel mai frecvent în vizorul Radio Moldova (23 de apariții sau 44,23 % pe durata de 3245 secunde sau 46,99%). În total, Radio Moldova a mediatizat 5 partide (tabelul 9).

Antena C a făcut referință la 7 partide. PCRM a fost cel mai mediatizat partid la acest post de radio (107 apariții sau 34,97% pe durata de 2665 secunde sau 31,58 %) (tabelul 10).

Tabelul 9. Partide sau formațiuni politice în știri Radio Moldova (frecvență și durată)

Partide	Frecvență	%
BMD	23	44,23
PCRM	18	34,62
PPCD	8	15,38
PSDM	2	3,85
BE Patria Rodina	1	1,92

Partide	Durată	%
BMD	3245	46,99
PCRM	2645	38,31
PPCD	750	10,86
PSDM	205	2,97
BE Patria Rodina	60	0,87

Tabelul 10. Partide sau formațiuni politice în știri Antena C (frecvență și durată)

Partide	Frecvență	%
PCRM	107	34,97
BMD	92	30,07
PPCD	58	18,95
PDM	19	6,21
BE Patria Rodina	18	5,88
PSDM	9	2,94
PȚCDM	3	0,98

Partide	Durată	%
PCRM	2665	31,58
BMD	2380	28,20
BE Patria Rodina	1367	16,20
PPCD	760	9,00
PSDM	753	8,92
PDM	335	3,97
PȚCDM	180	2,13

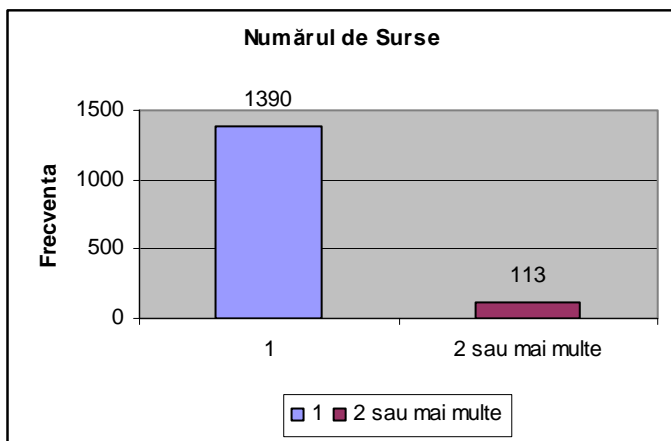
MODUL DE REFLECTARE A EVENIMENTELOR

Radio Moldova și Antena C în perioada de referință au adoptat modalități aproape similare de reflectare a evenimentelor. Astfel, ambele posturi de radio au dat prioritate reflectării evenimentelor din perspectiva unei singure surse de documentare. Radio Moldova a procedat astfel în circa 92,5 % dintre cazuri, la două sau mai multe surse apelînd în 7,5 la sută din știri (a se vede tabelul 11), iar Antena C - respectiv în 86,77 și 13,23 la sută (a se vedea tabelul 12). Faptul consemnat are în temei preferințele acestor servicii radiofonice pentru evenimentul neutru pe care Radio Moldova l-a reflectat în proporție de 83,5 la sută din știrile difuzate, evenimentului de natură conflictuală rezervându-i 16,5 % din totalul știrilor respective (a se vedea tabelul 13), iar Antena C - respectiv 83,2 și 16,98 % (a se vedea tabelul 14).

Tabelul 11. Surse știri Radio Moldova (frecvență)

Surse	Frecvență	%
1.	1390	92,5
2 sau mai multe	113	7,5

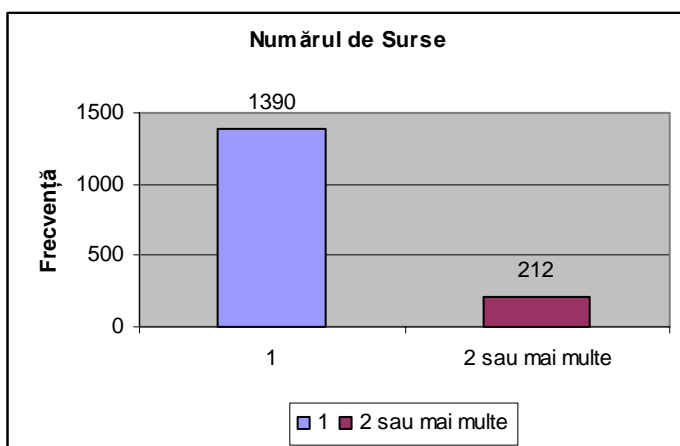
Diagrama nr. 1

Tabelul 12. Surse știri Antena C (frecvență)

Surse	Frecvență	%
1.	1390	86,77
2 sau mai multe	212	13,23

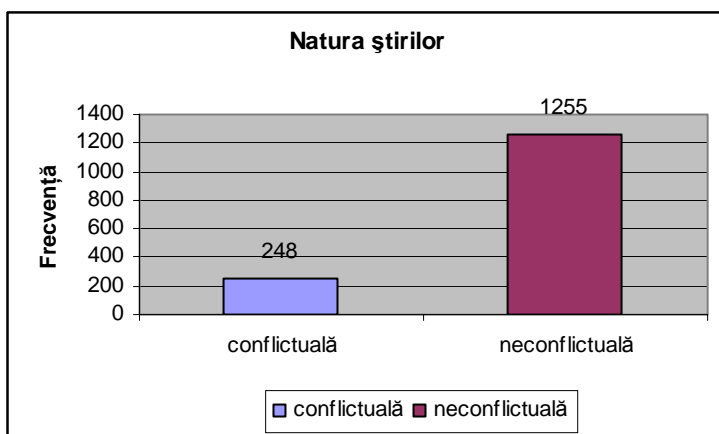
Diagrama nr. 2

Tabelul 13. Natura știrilor la Radio Moldova (frecvență)

Natura	Frecvență	%
conflictuală	248	16,5
neconflictuală	1255	83,5

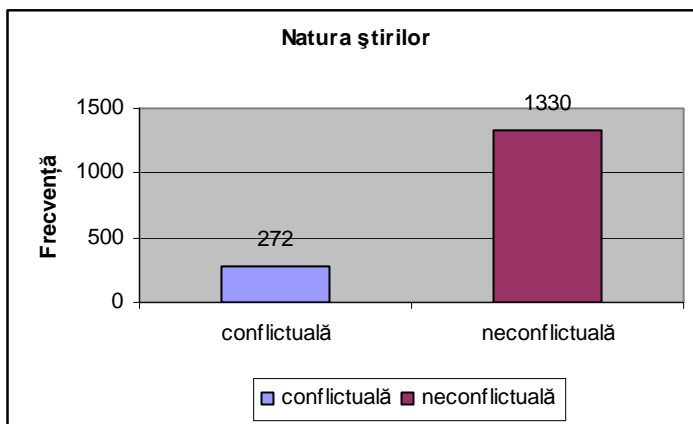
Diagrama nr. 3

Tabelul 14. Natura știrilor la Antena C (frecvență)

Natura	Frecvență	%
conflictuală	272	16,98
neconflictuală	1330	83,02

Diagrama nr. 4

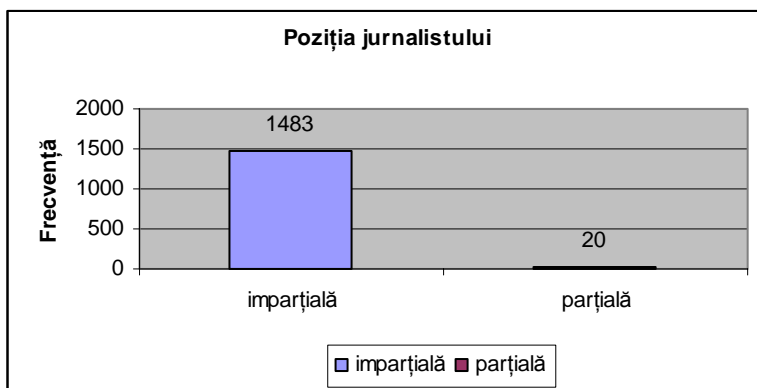

Știrile de la Radio Moldova au fost marcate de poziția parțială a jurnalistului în 1,33 la sută din știrile difuzate și de cea imparțială în 98,67 % de cazuri (a se vedea tabelul 15), iar Antena C – respectiv în 3 și 97 la sută dintre știrile difuzate (tabelul 16).

Tabelul 15. Poziția jurnalistului în știri Radio Moldova (frecvență)

Poziția jurnalistului	Frecvență	%
imparțială	1483	98,67
parțială	20	1,33

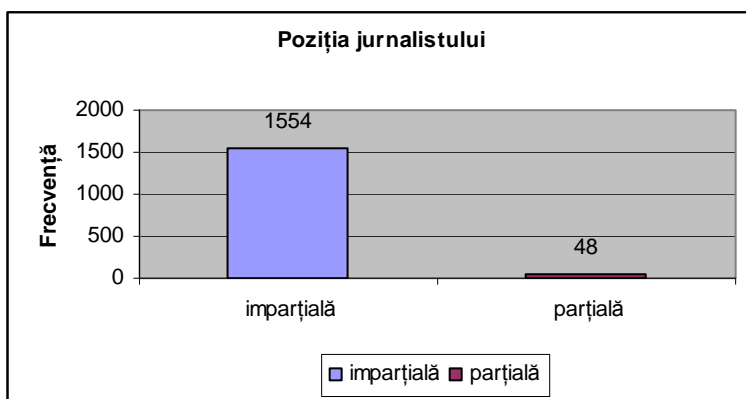
Diagrama nr. 5

Tabelul 16. Poziția jurnalistului în știri Antena C (frecvență)

Poziția jurnalistului	Frecvență	%
imparțială	1554	97,00
parțială	48	3,00

Diagrama nr. 6

Datele cantitative prezentate ca rezultat al monitorizării Radio Moldova și Antena C în perioada 8-31 martie sugerează mai multe similitudini comportamentale ale posturilor de radio de referință, diferențele fiind mai puțin relevante, acestea prefigurându-se mai mult la scara priorităților tematiche, a ierarhizării actorilor mediatizați.

Concluzia respectivă urmează a fi verificată pentru a fi confirmată sau infirmată pe parcursul perioadei următoare de monitorizare.

B. Studiu de caz. Știrile și emisiunile/subiectele în materie de eradicare a sărăciei, combatere a corupției și de ajutorare a copiilor în dificultate

Radio Moldova și Antena C în perioada de monitorizare au abordat neînsemnat problematica de referință. Astfel, ponderea materiei de corupție la Radio Moldova a constiuit 1,14 % din repertoriul tematic general, cea despre copiii în dificultate – 1,27 %, iar despre eradicarea sărăciei – 0,13 % (tabelul 17). Antena C în perioada monitorizată nu a abordat în programele de știri problematica sărăciei, iar cea a corupției a însumat 1,25 la sută din registrul tematic general și 0,56 la sută - cea a copiilor în dificultate (tabelul 18).

Emisiunile tematice de la Antena C nu au făcut nici o referință la problemele în cauză, iar cele de la Radio Moldova au dezbătut de 6 ori (1075 secunde) problemele copiilor în dificultate și de 2 ori (690 secunde) căile de eradicare a sărăciei (tabelele 19 și 20).

Prezențele irelevante ale problematicii de referință în programele de știri și emisiunile tematice de la Radio Moldova și Antena C sunt în disonanță cu opiniile cetățenilor. Potrivit Barometrului de Opinie Publică (februarie, 2005), aceștia, solicitați să indice fenomenele care le trezesc cea mai mare îngrijorare (în primul, în al doilea și în al treilea rând) au remarcat, în special, sărăcia (56%), corupția (23,5%) și viitorul copiilor (51,8%).

Tabelul 17. 3 teme în știri Radio Moldova (frecvență)

Tema	Frecvență	%
Corupție	17	1,14
Copii	19	1,27
Sărăcia	2	0,13

Tabelul 18. 3 teme în știri Antena C (frecvență)

Tema	Frecvență	%
Copii	20	1,25
Corupție	9	0,56
Sărăcia	0	0

Tabelul 19. 3 teme în emisiuni Radio Moldova (frecvența)

Tema	Frecvență
Copii	6
Sărăcia	2

Tabelul 20. 3 teme în emisiunile de la Radio Moldova (durată, sec.)

Tema	Durăta
Copii	1075
Sărăcia	690

CONCLUZIE GENERALĂ

Programele de știri de la Radio Moldova și Antena C, monitorizate între 8-31 martie curent, în dimensiunile lor cantitative remarcate, probează atașamentul nesemnificativ față de informarea imparțială, echilibrată și eshaustivă a cetățeanului și, deci, față de valorile unei radiodifuziuni publice.

TELEVIZIUNEA MOLDOVA 1 și EURO TV

(analize cantitative)

A. Programele de știri

AGENDA TEMATICĂ ȘI REGISTRUL GEOGRAFIC

TV Moldova 1 și EURO TV în perioada de referință au abordat, respectiv, 63 și 41 de teme în buletinele de știri. Deci, postul T V Moldova 1 cu acoperire și pondere națională a avut o diversitate tematică de cca 1,5 ori mai mare decât cel municipal. Este, însă, greu de spus în ce măsură acest fapt reflectă diferențele dintre dimensiuni și misiuni: ceea ce ar reprezenta comparația capacităților alocate producției de știri, precum și suprapunerea arealului de acoperire și de deservire a publicului. Privite din acest punct de vedere, Euro TV lasă impresia, că depune un efort mai susținut, mai activ, având resurse incomparabil mai mici și o zonă de preocupări mult mai restrânsă.

Deși există diferențe de plasare în top, se remarcă faptul că există un șir de teme, cărora ambele posturi le-au dat preferință, în linii mari: cultura, corupția, alegerile, Parlamentul, situația în Transnistria, ecologia, activitățile diplomatice... Se poate conchide că gradul comparabil de atenție acordată de cele două posturi TV aceluiași domenii denotă o anumită influență din afară asupra producției de știri – efectul “producerii știrilor”. Având în vedere datele obținute de prezenta monitorizare, care atestă anumite similitudini în priorizarea unui grup de teme în detrimentul altora, să răspundem la întrebarea dacă acestea trădează existența unui centru și a unei politici de manipulare generală a știrilor difuzate de media, sau dacă mass media însăși se lasă ghidată de o serie de semnale informaționale mai frecvente decât altele.

În același timp, este de remarcat faptul, că postul public municipal acordă o atenție mai mare activităților administrației publice, atât celor centrale cât și locale. Sugestivă este și plasarea pe primul loc a *Transnistriei* la TV Moldova 1 și a *Culturii* la Euro TV Chișinău – în această privință se poate vorbi în mod cert despre focalizări conștiente ale politicii editoriale. Este interesant, că în topul postului municipal se regăsește opoziția parlamentară, care la televiziunea publică națională a fost, practic, ignorată. Preferințele politice continuă să se manifeste, spre regret, în detrimentul informării corecte și echilibrate.

Tabelul 1. Teme știri Moldova 1 (frecvență)

Tema (TV Moldova 1)	Frecvență	%
Transnistria	94	11.18
Alegeri	85	10.11
Ceremonii, aniversări	78	9.27
Cultură	78	9.27
Corupție	52	6.18
Activități parlamentare	43	5.11
Acțiuni diplomatice	37	4.40
Ecologie	24	2.85
Agricultură	22	2.62
Educație	17	2.02
Copii	16	1.90
Fiscal (impozite)	16	1.90

Tabelul 1.1 Teme știri Euro TV (frecvență)

Tema (Euro TV Chișinău)	Frecvență	%
Cultură	33	8.75
Administrație publică centrală	30	7.96
Corupție	27	7.16
Ecologie	25	6.63
Administrație publică locală:	24	6.37
Transnistria	19	5.04
Acțiuni diplomatice	18	4.77
Protecție socială	17	4.51
Opoziția parlam MD	15	3.98
Alegeri	13	3.45
Servicii sociale	13	3.45
Religie	12	3.18

Accidente, incendii, infracțiuni	15	1.78
Societatea civilă	14	1.66
Integrare UE	12	1.43
Sănătate	12	1.43
Securitate de stat	12	1.43
Sindicate	12	1.43
Administrație publică centrală	11	1.31
Conflicte politice	11	1.31
Telecomunicații	11	1.31
Armată	10	1.19
Comemorare	10	1.19
Construcții	10	1.19
Salarii	10	1.19
Drepturile omului	9	1.07
Investiții	9	1.07
Activități vamale	8	0.95
Finanțe, bănci	8	0.95
Servicii sociale	8	0.95
Energetică	7	0.83
Mass-media	6	0.71
Opoziția parlamentară MD	6	0.71
Administrație publică locală:	4	0.48
Buget	4	0.48
Prețuri	4	0.48
Acțiuni edilitare	3	0.36
Acțiuni protocolare	3	0.36
Comunități locale	3	0.36
Economie	3	0.36
Industrie	3	0.36
Președinție	3	0.36
Religie	3	0.36
Situații excepționale	3	0.36
Trafic de ființe umane	3	0.36
Business (mic și mijlociu)	2	0.24
Calitatea produselor	2	0.24
Colaborări s-e externe	2	0.24
Familia	2	0.24
Invenții	2	0.24
Opoziția extraparlamentară	2	0.24
Sport	2	0.24
Statistică	2	0.24
Știință	2	0.24
Tineret	2	0.24
Transport, drumuri	2	0.24
Ajutoare de peste hotare	1	0.12
Calitatea guvernării	1	0.12
CSI	1	0.12
Demografie	1	0.12
Istorie	1	0.12
Migrație	1	0.12
Protecție socială	1	0.12

Prețuri	11	2.92
Accidente, incendii, infracțiuni	10	2.65
Ceremonii, aniversări	10	2.65
Educație	10	2.65
Sărăcia	10	2.65
Copii	8	2.12
Societatea civilă	8	2.12
Ajutoare de peste hotare	6	1.59
Fiscal (impozite)	5	1.33
Mass-media	5	1.33
Comemorare	4	1.06
Demografie	4	1.06
Justiție	4	1.06
Opoziția extraparlamentară	4	1.06
Calitatea produselor	3	0.80
Migrație	3	0.80
Opoz.parlamentară PDM	3	0.80
Partide extraparlamentare	3	0.80
Sănătate	3	0.80
Sondaje	3	0.80
Activități parlamentare	2	0.53
Armată	2	0.53
Datorii externe	2	0.53
Economie	2	0.53
Statistică	2	0.53
Calitatea guvernării	1	0.27
Colaborări s-e externe	1	0.27
Istorie	1	0.27
Tineret	1	0.27

Tabelul 2. Teme știri Moldova 1 (durată)

Tema (TV Moldova 1)	Durată	%
Transnistria	10000	11.12
Alegeri	9350	10.39
Cultură	8900	9.89
Ceremonii, aniversări	8420	9.36
Activități parlamentare	5910	6.57
Corupție	4940	5.49
Ecologie	3130	3.48
Agricultură	2695	3.00
Acțiuni diplomatice	2505	2.78
Fiscal (impozite)	2240	2.49
Copii	2215	2.46
Accidente, incendii, infracțiuni	1800	2.00
Societatea civilă	1710	1.90
Conflicte politice	1570	1.75
Integrare UE	1505	1.67
Construcții	1245	1.38
Sănătate	1240	1.38
Educație	1180	1.31
Sindicate	1160	1.29
Drepturile omului	1155	1.28
Armată	1085	1.21
Securitate de stat	975	1.08
Activități vamale	965	1.07
Opoziția parlamentară MD	960	1.07
Administrație publică locală:	955	1.06
Mass-media	950	1.06
Investiții	860	0.96
Telecomunicații	855	0.95
Salarii	790	0.88
Comemorare	655	0.73
Energetică	650	0.72
Finanțe, bănci	615	0.68
Administrație publică centrală	585	0.65
Servicii sociale	580	0.64
Transport, drumuri	500	0.56
Prețuri	435	0.48
Acțiuni edilitare	330	0.37
Situații excepționale	295	0.33
Comunități locale	270	0.30
Religie	270	0.30
Știință	260	0.29
Invenții	245	0.27
Președinție	245	0.27
Colaborări soc.-ec. externe	220	0.24
Economie	215	0.24
Familia	210	0.23
Industrie	205	0.23
Business (mic și mijlociu)	190	0.21
Tineret	180	0.20

Tabelul 2.1 Teme știriEuro TV Chișinău (durată)

Tema (Euro TV Chișinău)	Durata	%
Cultură	5909	10.97
Administrație publică centrală	3990	7.41
Corupție	3895	7.23
Ecologie	3775	7.01
Administrație publică locală:	3422	6.35
Protecție socială	2645	4.91
Religie	2450	4.55
Sărăcia	2165	4.02
Ceremonii, aniversări	1785	3.31
Transnistria	1660	3.08
Opoziția parlam MD	1449	2.69
Alegeri	1425	2.65
Educație	1405	2.61
Societatea civilă	1380	2.56
Copii	1290	2.39
Acțiuni diplomatice	1260	2.34
Prețuri	1234	2.29
Servicii sociale	1150	2.13
Ajutoare de peste hotare	995	1.85
Justiție	930	1.73
Comemorare	825	1.53
Demografie	780	1.45
Migrație	770	1.43
Accidente, incendii, infracțiuni	733	1.36
Opoziția extraparlamentară	680	1.26
Mass-media	655	1.22
Opoz.parlamentară PDM	530	0.98
Sondaje	520	0.97
Calitatea produselor	515	0.96
Partide extraparlamentare	505	0.94
Fiscal (impozite)	500	0.93
Activități parlamentare	480	0.89
Sănătate	415	0.77
Statistică	405	0.75
Economie	295	0.55
Calitatea guvernării	280	0.52
Armată	270	0.50
Datorii externe	230	0.43
Colaborări s-e externe	135	0.25
Istorie	95	0.18
Tineret	40	0.07

Buget	170	0.19
Calitatea produselor	165	0.18
Istorie	155	0.17
Protecție socială	150	0.17
Statistică	145	0.16
Opoziția extraparlamentară	125	0.14
Sport	105	0.12
Trafic de ființe umane	100	0.11
Acțiuni protocolare	95	0.11
Migrație	95	0.11
Calitatea guvernării	75	0.08
CSI	75	0.08
Demografie	50	0.06
Ajutoare de peste hotare	35	0.04

Distribuția geografică a evenimentelor reflectate acoperă 22 de localități la TV Moldova 1 și 10 la Euro TV Chișinău. Persistă prezența evenimentelor din capitală – 80,06% ca frecvență și 79,48 % ca durată la Moldova 1, respectiv - 93,30% ca frecvență și 92,96% ca durată la Euro TV Chișinău. Avînd în vedere deficitul știrilor din afara capitalei, condiționat în perioadele anterioare de monitorizare și de evenimentele politice majore de la Chișinău, era de așteptat o compensare începînd cu luna martie prin relectarea mai extinsă a vieții din țară. Faptul, că acest lucru nu s-a întîmplat la Moldova 1 – post public național de televiziune – indică deformarea politicii editoriale și distribuirea comodă a resurselor de producere a știrilor, în contradicție cu misiunea instituției.

Această observație este accentuată de faptul, că știrile de la Dubăsari, Bender, Tiraspol, sunt prezente în top preponderent din motive legate de incidentele din zona afectată de conflictul din raioanele de est.

Tabelul 3. Geografie stiri Moldova 1 (frecvența)

Localitatea	Frecvență	%
Chișinău	574	80.06
Bălți	23	3.21
Dubăsari	16	2.23
Cahul	14	1.95
Sîngerei	12	1.67
Briceni	11	1.53
Soroca	11	1.53
Bender	10	1.39
Tiraspol	9	1.26
Comrat	8	1.12
Orhei	8	1.12
Călărași	4	0.56
Ceadr- Lunga	3	0.42
Criuleni	2	0.28
Edineț	2	0.28
Glodeni	2	0.28
Rîbnița	2	0.28
Rîșcani	2	0.28
Cantemir	1	0.14
Drochia	1	0.14

Tabelul 3.1 Geografie stiri Moldova 1 (durată, sec.)

Localitatea	Durată	%
Chișinău	63820	79.48
Dubăsari	2680	3.34
Bălți	2635	3.28
Cahul	1495	1.86
Sîngerei	1425	1.77
Briceni	1210	1.51
Soroca	1180	1.47
Bender	1070	1.33
Orhei	1025	1.28
Comrat	805	1.00
Tiraspol	605	0.75
Călărași	600	0.75
Rîbnița	295	0.37
Glodeni	255	0.32
Rîșcani	230	0.29
Edineț	190	0.24
Ceadr- Lunga	185	0.23
Criuleni	155	0.19
Leova	120	0.15
Drochia	110	0.14

Leova	1	0.14
Ștefan-Vodă	1	0.14

Ștefan-Vodă	110	0.14
Cantemir	95	0.12

Tabelul 4. Geografie stiri EURO TV (frecvență)

Localitatea	Frecvență	%
Chișinău	334	93.30
Dubăsari	7	1.96
Tiraspol	4	1.12
Strășeni	3	0.84
Bender	2	0.56
Cantemir	2	0.56
Edineț	2	0.56
Nisporeni	2	0.56
Gagauzia	1	0.28
Giurgiulești	1	0.28

Tabelul 4.1 Geografie stiri EURO TV (durată, sec.)

Localitatea	Durăță	%
Chișinău	48372	92.96
Dubăsari	965	1.85
Strășeni	745	1.43
Cantemir	690	1.33
Edineț	370	0.71
Nisporeni	330	0.63
Tiraspol	250	0.48
Gagauzia	170	0.33
Bender	120	0.23
Giurgiulești	25	0.05

ACTORII MEDIATIZAȚI

Mediatizarea actorilor politici personalizați la Moldova 1 a cuprins 19 nume, iar la Euro TV Chișinău – 16. Fostul și actualul Președinte al țării Vladimir Voronin a rămas primul și în acest top la ambele instituții. Este de remarcat, că doar cele patru figuri promovate de Partidul Comuniștilor (Voronin, Tarlev, Lupu, Stratan) ocupă la TV Moldova 1 peste 68% ca frecvență de apariții și peste 74% ca durată comună de prezență pe post. Din acest tablou mediatic Vladimir Voronin deține 48,29% din durată totală a prezentării actorilor politici personalizați la postul public național de televiziune, ceea ce este greu de justificat.

Euro TV Chișinău păstrează ierarhia importanței persoanelor în stat și în capitală, dar le prezintă în proporții mai echilibrate și mai rezonabile. Aici S. Urechean, Primar General al municipiului îi succede lui V. Voronin, spre deosebire de postul de nivel național. În rest, aceleași fețe, care aparțin persoanelor centrale ale vieții politice și publice din perioada monitorizată. Analiza comparată a datelor din tabelele 5,5.1 și 6, 6.1 ne demonstrează:

- a) Prezența (promovarea mediatică) a personajelor politice este cea mai evidentă în cazul lui Vladimir Voronin, ceea ce s-a proiectat atât în știrile de la Moldova 1, cât și la Euro TV Chișinău;
- b) Poziționarea postului de televiziune cu acoperire națională mai aproape de Puterea centrală, ceea ce face mai accentuată ierarhizarea în promovarea actorilor de prim rang ale statului și ale partidului de guvernământ.

Tabelul 5. Top actori personalizați în știri Moldova 1 (frecvență)

Actori	Frecvență	%
Vladimir Voronin - Președinte	86	36.91
Vasile Tarlev- Prim-Ministru	41	17.60
Marian Lupu - speaker	19	8.15
Andrei Stratan - Ministrul Afacerilor Externe	14	6.01
Serafim Urechean, BMD	12	5.15
Vladimir Voronin, PCRM	9	3.86
Iurie Roșca, PPCD	8	3.43

Vasile Șova - Ministrul Reintegrării	6	2.58
Veaceslav Madan - Ministrul Culturii	6	2.58
Dumitru Diacov, PDM	5	2.15

Tabelul 5.1. Top actori personalizați în știri Moldova 1 (durată, sec.)

Actori	Durată	%
Vladimir Voronin - Președinte	7579	40.05
Vasile Tarlev - Prim-Ministru	2578	13.62
Marian Lupu - speaker	1887	9.97
Vladimir Voronin, PCRM	1560	8.24
Serafim Urechean, BMD	925	4.89
Iurie Roșca, PPCD	625	3.30
Dumitru Diacov, PDM	620	3.28
Veaceslav Madan - Ministrul Culturii	578	3.05
Andrei Stratan - Ministrul Afacerilor Externe	493	2.60
Victor Stepaniuc, PCRM	370	1.95

Tabelul 6. Top actori personalizați în știri EURO TV (frecvență)

Actori	Frecvență	%
Vladimir Voronin - Președinte	42	25.61
Serafim Urechean, BMD	23	14.02
Dumitru Diacov, PDM	18	10.98
Iurie Roșca, PPCD	17	10.37
Serafim Urechean - Primar	13	7.93
Andrei Stratan - Ministrul Afacerilor Externe	11	6.71
Marian Lupu - speaker	11	6.71
Petru Răilean – Președinte CEC	7	4.27
Vasile Șova - Ministrul Reintegrării	5	3.05
Eugenia Ostapciuc - Speaker	4	2.44

Tabelul 6.1. Top actori personalizați în știri EURO TV (durată, sec.)

Actori	Durată	%
Vladimir Voronin - Președinte	1519	26.79
Serafim Urechean - Primar	744	13.12
Serafim Urechean, BMD	718	12.67
Dumitru Diacov, PDM	530	9.35
Andrei Stratan - Ministrul Afacerilor Externe	471	8.31
Iurie Roșca, PPCD	367	6.47
Marian Lupu - speaker	349	6.16
Vasile Șova - Ministrul Reintegrării	285	5.03
Eduard Mușuc, PSDM	209	3.69
Petru Răilean – Președinte CEC	202	3.56

Datele privind mediatizarea actorilor instituționalizați ar putea sugera o concluzie neobișnuită: judecând după conținutul știrilor de la Moldova 1, comparate cu cele de la Euro TV, s-ar părea că avem o mai mare diversitate de instituții decât de personalități. Aici diferențele dintre cele două posturi se accentuează și mai puternic. Moldova 1 a acordat prioritate Comisiei Electorale Centrale, Parlamentului și altor instituții centrale, demonstrând preocupări aparte pentru administrația raionului Dubăsari și pentru Blocul Moldova Democrată. Dacă situația din

Dubăsari explică atenția ce i se acordă raionului, atunci mediatizarea cu anumită conotație a unui partid, pe fundalul atenției reduse față de partid, în general, este un fenomen curios.

În topul de la Euro TV se află municipiul Chișinău, conform cu misiunea postului de a reflecta activitatea administrației publice locale, dar și partidele politice sunt prezente în număr mare și cu prezențe destul de echilibrate ca frecvență și durată. Este explicabil acest lucru, având în vedere evenimentele postelectorale. Comisia Electorală Centrală e prezentă mai aproape de sfârșitul topului, ceea ce, de asemenea, pare a fi rezonabil, având în vedere lipsa implicării CEC în dezbateri sau polemici publice.

Tabelul 7. Top actorii instituționalizați în știri Moldova 1 (frecvență)

Actori	Frecvență	%
CEC	31	14.42
Ministerul Afacerilor Interne	22	10.23
Guvern	13	6.05
Ministerul Educației	12	5.58
APL: Dubăsari	11	5.12
Ministerul Ecologiei și Resurselor Naturale	11	5.12
BMD	11	5.12
Ministerul Sănătății	10	4.65
Ministerul Afacerilor Externe	9	4.19
APL Chișinău	8	3.72

Tabelul 7.1. Top actorii instituționalizați în știri Moldova 1 (durată, sec.)

Actori	Durăta	%
CEC	3990	17.46
Ministerul Afacerilor Interne	2440	10.68
Ministerul Ecologiei și Resurselor Naturale	1365	5.97
APL: Dubăsari	1225	5.36
BMD	1161	5.08
Guvern	1088	4.76
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	945	4.14
APL Chișinău	920	4.03
Ministerul Sănătății	875	3.83
Ministerul Afacerilor Externe	825	3.61

Tabelul 8. Top actorii instituționalizați în știri EURO TV (frecvență)

Actori	Frecvență	%
APL Chișinău	56	14.89
Ministerul Justiției	44	11.70
PCRM	44	11.70
Parlament	39	10.37
BMD	37	9.84
PPCD	24	6.38
Guvern	23	6.12
CEC	19	5.05
Ministerul Afacerilor Interne	18	4.79
PDM	10	2.66

Tabelul 8.1. Top actorii instituționalizați în știri EURO TV (durată, sec.)

Actori	Durată	%
APL Chișinău	4758	21.67
Ministerul Justiției	3652	16.63
Guvern	1581	7.20
Ministerul Afacerilor Interne	1492	6.79
PCRM	1492	6.79
BMD	1347	6.13
Parlament	1164	5.30
Ministerul Sănătății	887	4.04
CEC	816	3.72
Ministerul Apărării	650	2.96

Partidele politice au avut 17 apariții cu durata totală de 1561 secunde la TV Moldova 1 – ceea ce reprezintă o reflectare sub așteptări, dacă ținem cont de amploarea și caracterul spectaculos al evenimentelor postelectorale. Moldova 1 a cam limitat informarea la acest capitol.

Euro TV Chișinău a oferit partidelor politice un total de 132 de apariții, care însumează 4582 secunde. Este interesant, că dacă Euro TV Chișinău a acordat atenție partidelor în proporții ce respectă reprezentativitatea lor parlamentară, TV Moldova 1 a detașat vizibil BMD plasându-l pe primul loc și ca frecvență și ca durată. Asemenea tratări sunt mai degrabă rezultat al unei anumite tactici de mediatizare, decât al reflectării obiective și echidistante. Cel puțin, pe baza datelor prezentei monitorizări se poate afirma că Moldova 1, în general, a ascuns publicului larg informația despre evoluțiile politice post electorale, dar, în particular, a aplicat o tactică specială de mediatizare a evenimentelor legate de BMD.

Tabelul 9. Partide sau formațiuni politice în știri Moldova 1 (frecvență și durată)

Partide	Frecvență	%
BMD	11	5.12
PCRM	3	1.40
PSDM	2	0.93
PDM	1	0.47

Partide	Durată	%
BMD	1161	5.08
PCRM	175	0.77
PSDM	125	0.55
PDM	100	0.44

Tabelul 10. Partide sau formațiuni politice în știri EURO TV (frecvență)

Partid	Frecvență	%
PCRM	44	33.33
BMD	37	28.03
PPCD	24	18.18
PDM	10	7.58
PSDM	7	5.30
BE Patria Rodina	4	3.03
MSPR	4	3.03
Național-Bolșevicii	2	1.52

Partid	Durată	%
PCRM	1492	32.56
BMD	1347	29.40
PPCD	563	12.29
PDM	323	7.05
PSDM	291	6.35
MSPR	267	5.83
BE Patria Rodina	227	4.95
Național-Bolșevicii	72	1.57

MODUL DE REFLECTARE A EVENIMENTELOR

În ce privește reflectarea evenimentelor Euro TV Chișinău este în mod evident mult mai avansat decât Moldova 1 în aplicarea standardelor instituției publice. Peste 31% din știrile postului municipal conțin două și mai multe surse de informare, pe când la postul național acest indicator este de sub 7 %.

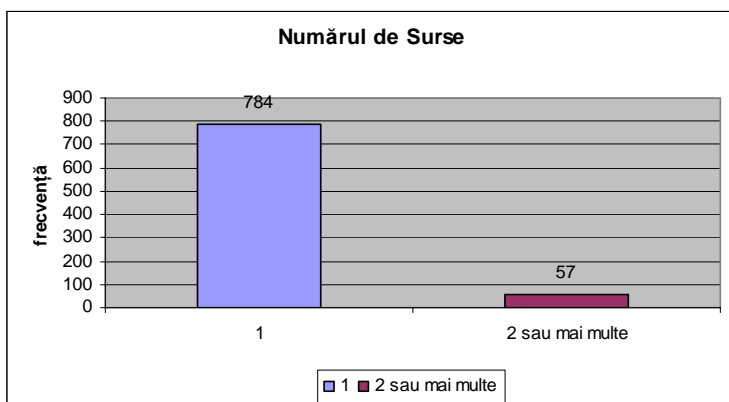
Cît privește natura știrilor (conflictuale sau neutre), datele respective denotă mai ales preferința reporterilor pentru maniera neutră de expunere a informației, lipsa insistenței de a căuta în fiecare eveniment componenta lui conflictuală. Un mic paradox constă în faptul, că procentul știrilor neutre este mai ridicat la Euro TV Chișinău, decât la Moldova 1, deși anume în primul caz s-a atestat recurgerea mai frecventă la surse de informare suplimentare. Deci, prezența a 2 sau mai multe surse nu a făcut ca știrile să conțină mai multe opinii alternative sau chiar controversate, ci, chiar dimpotrivă.

Este un aspect relevant pentru știrile de la televiziunile monitorizate - specificul exagerat de pașnic, care se poate explica prin incapacitatea de investigare, sau prin lipsa (!) noutăților.

Tabelul 11. Surse știri Moldova 1

Surse	Frecvență	%
1.	784	93.22
2 sau mai multe	57	6.78

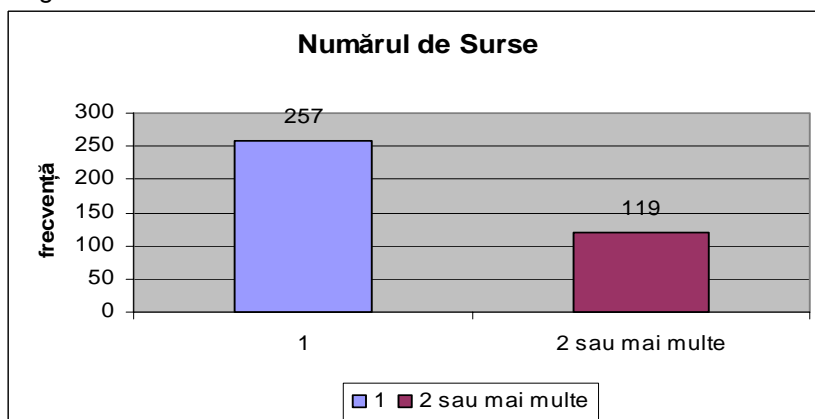
Diagrama nr.1

Tabelul 12. Surse știri EURO TV

Surse	Frecvență	%
1.	257	68.35
2 sau mai multe	119	31.65

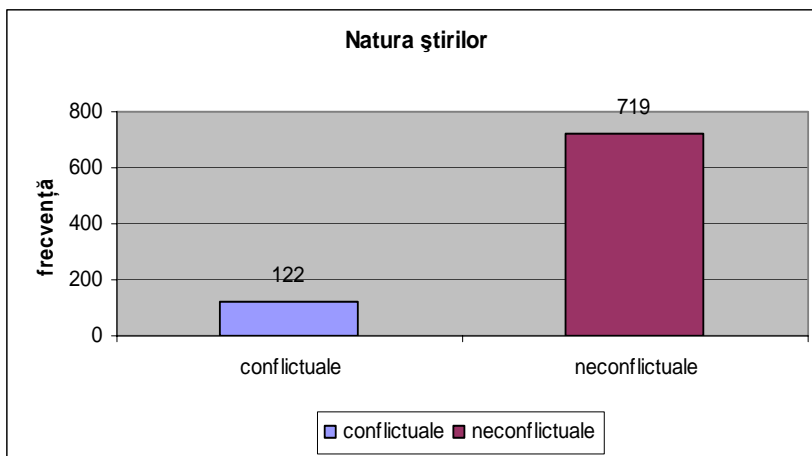
Diagrama nr. 2

Tabelul 13. Natura știrilor la Moldova 1

Natura	Frecvență	%
conflictuale	122	14.51
neconflictuale	719	85.49

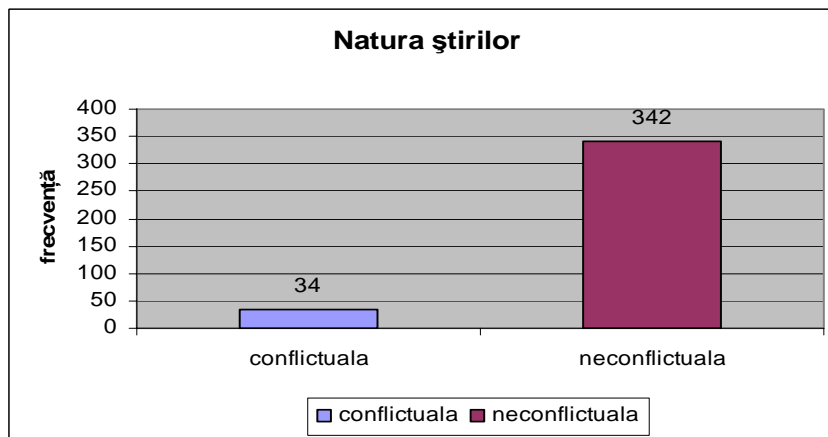
Diagrama nr.3

Tabelul 14. Natura știrilor la EURO TV

Natura	Frecvență	%
conflictuală	34	9.04
neconflictuală	342	90.96

Diagrama nr.4

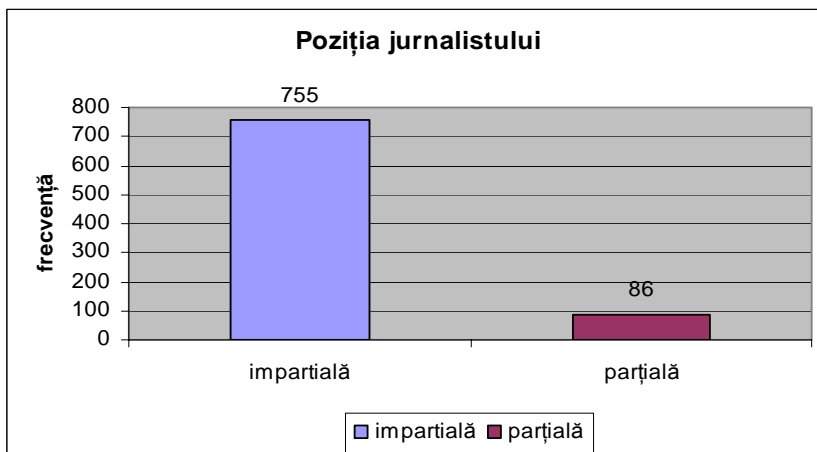

Știrile de la Moldova 1 au fost marcate de poziția parțială a jurnalistului în 10,23 la sută din știrile difuzate și de cea imparțială în 89,77 % de cazuri (a se vedea tabelul 15), iar la Euro TV Chișinău – în 0.8% din știri jurnaliștii au avut poziție parțială și în 99,2% - imparțială.

Tabelul 15. Poziția jurnalistului în știrile Moldova 1

Pozitia jurnalistului	Frecvență	%
imparțială	755	89.77
parțială	86	10.23

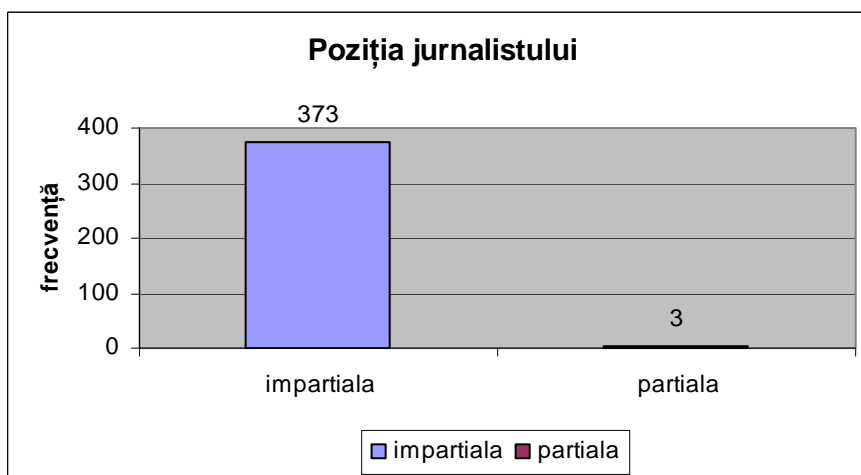
Diagrama nr.5

Tabelul 16. Poziția jurnalistului în știrile EURO TV

Pozitia jurnalistului	Frecvență	%
imparțială	373	99.20
parțială	3	0.80

Diagrama nr.6

Datele monitorizării TV Moldova 1 și Euro TV Chișinău în perioada 8-31 martie denotă atât asemănări cât și diferențe în politica de știri a acestor posturi. Deosebirile sunt dictate și de arealurile diferite deservite de cele două posturi TV, dar și de gradul diferit de înțelegere și de aplicare a standardelor audiovizualului public. În această privință, deși beneficiază de o lege specială, TV Moldova 1 rămâne sub limita recomandărilor internaționale în această privință.

B. Studiu de caz. Știrile și emisiunile/subiectele în materie de eradicare a sărăciei, combatere a corupției și de ajutorare a copiilor în dificultate

TV Moldova 1 și Euro TV Chișinău au abordat problemele alese pentru studiu în felul următor: ponderea temei de corupție la Moldova 1 a constiuit 6,18 % din repertoriul tematic general, cea despre copiii în dificultate – 1,9 %, iar despre eradicarea sărăciei – 0. Euro TV Chișinău în perioada monitorizată a abordat în programele de știri problematica sărăciei 2,65%, cea a corupției a însumat 7,16% din registrul tematic general și 2,12% - cea a copiilor în dificultate.

Prezențele problematicii de referință în programele de știri TV Moldova 1 și Euro TV Chișinău sunt în disonanță cu rezultatele Barometrului de Opinie Publică (februarie, 2005): fenomenele care trezesc cea mai mare îngrijorare (în primul, în al doilea și în al treilea rând) – sărăcia (56%), corupția (23,5%) și viitorul copiilor (51,8%).

Tabelul 17. 3 teme în știri Moldova 1

Tema	Frecvență	%
Corupție	52	6,18
Copii	16	1,90
Sărăcia	0	0

Tabelul 18. 3 teme în știri EURO TV

Tema	Frecvență	%
Corupție	27	7,16
Copii	8	2,12
Sărăcia	10	2,65

CONCLUZIE GENERALĂ

Programele de știri de la Moldova 1 și Euro TV, monitorizate între 8-31 martie curent, probează atașamentul nesemnificativ față de informarea imparțială, echilibrată și eshaustivă a cetățeanului și, deci, față de valorile unei radiodifuziuni publice.